

Beleid Veilige Gemeente (versie 22-01-2025)

Goedkeuring kerkenraad: 22-01-2025

Inhoud

I. Inleiding	2
II. Bewustwording.....	3
III. Preventie	3
IV. Interventie.....	4
V. (Na)zorg.....	6
VI. Communicatie	6
VII. Vasthouden van beleid	6
Bijlage 1: Gedragscode	7
Bijlage 2: Routekaart uitvergroot.....	9
Bijlage 3: Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties.....	13
Bijlage 4: Overzicht gerelateerde documenten en websites	14

I. Inleiding

In de Protestantse Gemeente te Soesterberg zijn, naast de predikant, ook veel vrijwilligers actief. Dit zijn niet alleen de kerkenraadsleden en leden van het College van Kerkrentmeesters. Ook binnen het jeugdwerk, het pastoraat, bij de catechese en bij allerlei andere activiteiten wordt gewerkt met vrijwilligers.

In 2007 is er door de landelijke organisatie van de Protestantse Kerk in Nederland een "Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale- en gezagsrelaties" gepubliceerd en verspreid onder de kerkenraden van de PKN-gemeenten. Tevens is in april 2007 in het Ouderlingenblad een artikel verschenen van dr. Alexander Veerman: "Ontredder. Het proces in de kerkenraad als de predikant seksueel misbruik heeft gepleegd".

De toenmalige kerkenraad was zich bewust zijn van het feit dat (seksueel) misbruik overal en dus ook in de gemeente kan voorkomen. Mede naar aanleiding van het verschijnen van het protocol en het genoemde artikel van dr. Veerman, is besloten het gebruik van het "Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties" in het beleid van de gemeente op te nemen.

In 2014 heeft de kerkenraad besloten dat alle personen die - onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad - omgaan met / leiding geven aan minderjarigen, een verklaring omtrent gedrag (VOG) moeten kunnen overleggen. Hiermee is een extra stap genomen om de veiligheid van de jongeren in de gemeente zo goed mogelijk te waarborgen.

Om het beleid actueel te houden wordt het steeds geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Vanuit de landelijke PKN worden wel handreikingen voor een beleid voor een veilige gemeente gegeven, maar er een centraal beleid is er nog niet. Zodra de PKN een kerk-breed beleid heeft opgesteld, zal de P.G. Soesterberg zich daaraan conformeren.

II. Bewustwording

De basis voor het beleid is bewustwording binnen de gemeente.

Bewust zijn van machtsongelijkheid onder gemeenteleden en de effecten daarvan. Machtverschillen tussen groepsleiding en deelnemers in het jeugdwerk, tussen ouderling en pastoraal, tussen diaken en cliënt, tussen vrijwilliger voor hand- en spandiensten en gemeentelid. Het effect kan zijn dat iemand met meer macht grensoverschrijdend gedrag vertoont. De ander ervaart dat in eerste instantie niet als storend of wil daar geen aandacht aan besteden. Tot het gevoel van veiligheid wordt aangetast.

Bewustwording betekent:

- Erkennen dat dit grensoverschrijdend gedrag ook in de eigen gemeente kan voorkomen.
- Bewust zijn dat alle gemeenteleden recht hebben op een veilig gemeente.
- Vasthouden van de aandacht voor het onderwerp: op beleidsniveau regelmatig agenderen van 'veilig jeugdwerk' en 'veilige gemeente'; wat doen we, gaat het goed en wat kan beter?
- Erop toezien dat in bijeenkomsten (gespreksgroepen, clubwerk, catechese, vieringen) zo nu en dan gebruikgemaakt wordt van activiteiten en werkvormen die bewustwording over veiligheid bij de gemeenteleden, van oud tot jong, vergroot.

III. Preventie

Ter voorkoming van grensoverschrijdend gedrag worden de volgende instrumenten ingezet:

- Vertrouwenspersonen

In een kleine gemeente als de onze, is het bijzonder moeilijk om 2 vertrouwenspersonen te vinden die aan alle daarvoor gestelde eisen voldoen en die tevens voor iedereen acceptabel zijn.

Er is voorzien in een externe vertrouwenspersoon waarvan de gegevens gepubliceerd zijn op de website en in de papieren en digitale versie van Kerk Onderweg, het kerkblad van de gemeente.

Ook de Classis Utrecht heeft vertrouwenspersonen aangesteld die desgewenst benaderd kunnen worden.

Indien een melding gedaan wordt bij één van de kerkenraadsleden wordt doorverwezen naar de vertrouwenspersoon.

- Zorgvuldige selectie van vrijwilligers en het voeren van evaluatiegesprekken.
- Overleggen van VOG's door vrijwilligers die werken met minderjarigen en mensen in een kwetsbare positie.
- Het laten ondertekenen van een gedragscode door de vrijwilligers. (Zie [bijlage 1](#))
Voor predikanten en kerkelijk werkers is een door de synode vastgestelde gedragscode, deze geldt al voor hen.

IV. Interventie

Grensoverschrijdend gedrag kan in vele vormen voorkomen. Bijvoorbeeld van pesterijen en (extreem) dominant gedrag tot aan seksueel misbruik.

Algemeen kan gesteld worden dat alle soorten grensoverschrijdend gedrag de veiligheid in de gemeente aantast. Maar het tast ook de integriteit (ongeschondenheid) aan van de persoon die aan het grensoverschrijdend gedrag is blootgesteld. Van belang is daarom dat grensoverschrijdend gedrag gemeld wordt aan een vertrouwenspersoon. Dat kan door de persoon die grensoverschrijdend gedrag ervaart, maar ook door 'buitenstaanders' die dit zien of die een vermoeden hebben dat een ander aan grensoverschrijdend gedrag is blootgesteld, of dat iemand grensoverschrijdend gedrag vertoont.

De rol van de vertrouwenspersoon.

- Een vertrouwenspersoon is gebonden aan geheimhouding. Wel is het mogelijk, indien de situatie dit vereist en met toestemming van de betrokkene, het hoogst noodzakelijke te overleggen met een collega-vertrouwenspersoon en/of de kerkenraad en/of de begeleider bij de SMPR.
- Een vertrouwenspersoon kan op meerdere manieren benaderd worden over (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag. Van groot belang is om op de juiste manier te reageren en op de juiste wijze de benodigde stappen te doorlopen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de hier onder getoonde ROUTEKAART. Een uitvergroete versie van de routekaart is te vinden in [bijlage 2](#).

ROUTEKAART

Protestantse
Kerk

Route bij meldingen

In dit schema staan negen manieren waarop meldingen bij u als plaatselijke vertrouwenspersoon terecht kunnen komen. Daaronder vindt u de acties die u moet ondernemen en daar weer onder wat SMPR daarbij voor u kan betekenen. Neem bij elke route en elke stap de tijd om te reflecteren en te overleggen.

Meldingen, klachten of signalen van seksueel misbruik kunnen op 9 manieren bij de plaatselijke vertrouwenspersoon komen: via betrokkenen (1 t/m 1d) of via anderen (2 t/m 5). Zorg voor een overzicht van hulpverlenende instanties in uw omgeving waar u zo nodig naar door kunt verwijzen (sociale kaart). Denk aan Veilig Thuis, Politie afd. zedenzaken, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, huisarts, advocaat.

Wat doet u als plaatselijke vertrouwenspersoon bij het eerste contact?

- Maak uw taakomschrijving duidelijk.
- Luister actief (erkenning geven, feiten, gevoelens, gedachten inventariseren en onderscheiden).
- Vraag naar de hulpvraag.
- Concludeer welke route aan de orde is en volg die.
- Overweeg en overleg eventueel met een collega-vertrouwenspersoon, SMPR, Veilig Thuis of de politie.

Wat biedt SMPR (www.smpr.nl)?

- Samen analyseren wat er aan de hand is
- Advies bij kiezen van de te volgen route

	1 algemeen	1 situatie a	1 situatie b	1 situatie c	1 situatie d	2	3	4	5
	Betrokkene benadert mij	Betrokkene weet nog niet wat zij of hij wil	Betrokkene wil zijn/haar verhaal doen	Betrokkene wil een melding doen	Betrokkene wil een klacht indienen	Iemand benadert mij met een signaal/verhaal	Iemand benadert mij met signalen die niet onder de definitie van seksueel misbruik vallen	Ik vang zelf signalen op	Een dader van seksueel misbruik benadert mij
Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VP)	Actueel misbruik bij een minderjarige moet ophouden. Ik neem contact op met Veilig Thuis voor advies: 0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar).	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat zij/hij nodig heeft om tot een besluit te komen. • Ik check of ik degene ben die daarin kan voorzien. • Indien nodig verwijs ik betrokkene door (sociale kaart). • Zodra betrokkene haar/zijn vraag helder heeft, ga ik de route verder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik check of betrokkene behoefte heeft aan vervolgspraken met mij. • Ik check of betrokkene pastoraat wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door. • Ik check of betrokkene professionele hulp wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door (sociale kaart). 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid van Justitie naar te leggen en bied daarin eventueel ondersteuning. • Ik wijs betrokkene op SMPR en ondersteun eventueel betrokkene daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op de verantwoordelijkheid van de kerkenraad en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid van Justitie. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van het college voor het opzicht en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. • Ik wijs betrokkene op het bestaan van SMPR en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal/verhaal. • Ik check wat iemand wil bereiken door dit bij mij neer te leggen. • Indien vervolgstappen nodig lijken te zijn overleg ik met signaleerder en SMPR over die stappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik breng de signalen die ik opmerk in kaart. • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik benoem (eventueel) bij betrokkene wat ik zie en hoor en stel verduidelijkingsvragen. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat hij/zij van mij verwacht. • Ik maak mijn verantwoordelijkheden duidelijk. • Ik kijk welke vervolgstappen nodig zijn.
Ondersteuning SMPR	<p>Adviseert en begeleidt bij gebruik van het Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties. Het protocol bevat de route voor de kerkenraad. (Zie voor het protocol www.protestantskerk.nl/veiliggemeente > meer weten?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Hulp bij het vinden van goede verwijsadressen. • Advies bij het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het verhaal kan aanleiding zijn voor vervolgstappen. Wil betrokkene dit niet, dan kunt u in een situatie komen waarin u mogelijk uw zwijgplicht moet doorbreken. • Advies bij de weging al dan niet doorbreken van uw zwijgplicht. 	<p>Achtergrondinformatie: een melding bij de politie betekent de politie op de hoogte stellen. Een aangifte is een verzoek om strafvervolgning. Bij melding aan de kerkenraad over een kerkelijke functionaris dient deze het protocol (zie 1 algemeen) te volgen. De klachtenregelingen vindt u in de kerkorde, ordnantie 10, art. 6-12.</p>	<p>Het college voor het opzicht is bedoeld voor situaties waar een kerkelijke functionaris is betrokken is. Een klacht over een vrijwilliger behandelt de kerkenraad zelf na advies van het college voor het opzicht, zie ordnantie 10, art. 7 lid 1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal/verhaal. • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Informatie over het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	<p>Advies bij het zetten van vervolgstappen.</p>
VP	Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.								
	Begripsbepaling	SMPR: meldpunt bij seksueel misbruik in kerkelijke relaties, www.smpr.nl	Melding: kerkenraad op de hoogte stellen van een gebeurtenis met eventueel opvolging.	Klacht: stappen richting officiële instanties om de gebeurtenis ter beoordeling aan te kaarten.	Signaal: een gebeurtenis die gesignaleerd wordt en kan duiden op een situatie die aandacht verdient.	Let op: je kunt in een situatie terecht komen waarin conflicterende belangen spelen en je niet weet wat te doen, je zwijgplicht doorbreken of juist niet. Maak een afweging aan de hand van hoofdstuk 8 uit het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met seksueel misbruik'. (Zie voor het protocol www.protestantskerk.nl/veiliggemeente > meer weten?)			

Werkwijze:

- De vertrouwenspersoon concludeert welke route gekozen moet worden.
NB.: Het kan zijn dat na verloop van tijd blijkt dat een andere route gekozen moet worden. Bijv. als de betrokkene in eerste instantie alleen zijn/haar verhaal wil doen en gaandeweg toch besluit een melding te willen doen.
- De vertrouwenspersoon volgt de te ondernemen stappen.
- De vertrouwenspersoon laat zich ondersteunen door adviezen van het SMPR (Meldpunt Seksueel misbruik in de kerk)
- De vertrouwenspersoon informeert regelmatig naar het welzijn van de betrokkene.
- De vertrouwenspersoon evalueert na verloop van tijd of de betrokkene zich geholpen voelt en of hij/zij nog meer nodig heeft.

In de volgende gevallen wordt de kerkenraad altijd op de hoogte gebracht:

- Het betreft het actueel misbruik van een minderjarige
- Er wordt een melding gedaan
- Er wordt een klacht ingediend

In de overige gevallen kán de kerkenraad op de hoogte gebracht worden. Dit ter afweziging van de vertrouwenspersoon en de betrokkene en/of de dader.

De rol van de kerkenraad

Indien de kerkenraad op de hoogte gebracht wordt van een (vermoeden van) misbruik, wordt i.o.m. het SMPR het “Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties” gevolgd. (zie [bijlage 3](#))

V. (Na)zorg

In de gemeente wordt het thema “Veilige Gemeente” niet als zodanig als thema voor een dienst gebruikt. Wel wordt er in preken en in gebed, met name als er in de (landelijke of plaatselijke) actualiteit sprake is van machtsmisbruik/grensoverschrijdend gedrag of andere misstanden, op ingehaakt. Daarbij worden slachtoffers en daders beiden benoemd. De liedkeuze in zo’n dienst is daar mede op afgestemd.

Naast de begeleiding van slachtoffers en daders van grensoverschrijdend gedrag door de vertrouwenspersonen, wordt ook zorg gedragen voor pastorale zorg voor zowel de vertrouwenspersonen, als ook voor slachtoffers en daders.

Deze zorg wordt gegeven door personen die niet betrokken zijn bij de zaak. Bij voorkeur wordt dit gedaan door afzonderlijke pastorale medewerkers voor de vertrouwenspersonen, de slachtoffers en de daders.

VI. Communicatie

De gemeente wordt op meerdere manieren attent gemaakt op het “Beleid Veilige Gemeente”.

- Het beleid wordt genoemd op de homepage van de website van de PG Soesterberg (www.pknsoesterberg.nl). Na doorklikken volgt uitgebreide informatie, waaronder de namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen.
- In het kerkblad “Kerk Onderweg” is bij de standaard vermeldingen een plekje ingeruimd waar de namen en contactgegevens van de vertrouwenspersonen te vinden zijn.
- Tijdens de jaarlijkse gemeenteavond wordt het beleid onder de aandacht van de gemeente gebracht.

VII. Vasthouden van beleid

Het “Beleid Veilige Gemeente” wordt op meerdere manieren levend gehouden:

- Jaarlijkse bespreking in het moderamen en in de kerkenraad. Op dat moment wordt tevens nagegaan of en aanpassing in het beleid gewenst is. Hiervoor wordt een evaluatie gemaakt a.d.h.v. een “Checklist Risicofactoren”. Deze checklist is overgenomen van de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk.
- Het is een onderwerp in de (jaarlijkse) evaluaties met de predikant, kerkenraadsleden en vrijwilligers.
- Het beleid wordt jaarlijks op de agenda gezet van het jeugdwerk en van het Pastoraat.
- Het “Beleid Veilige Gemeente” wordt jaarlijks doorgenomen met de vertrouwenspersonen.
- Het “Beleid Veilige Gemeente” is opgenomen in het “Handboek Kerkenraad” en in het “Beleidsplan van de P.G. Soesterberg”.
- Tijdens de jaarlijkse gemeenteavond wordt het beleid onder de aandacht van de gemeente gebracht.

Bijlage 1: Gedragscode

PROTESTANTSE GEMEENTE SOESTERBERG KERKENRAAD

Gedragscode (vrijwillige) medewerkers Jeugdwerk

Veel grenzen in het contact tussen (vrijwillige) medewerkers en deelnemers aan de activiteiten van de Protestantse Gemeente Soesterberg zijn niet eenduidig. De ene deelnemer vindt een aai over de bol prettig, een ander kind vindt het niet prettig om te worden aangeraakt. Hierover kunnen nooit exacte grenzen worden afgesproken die voor alle deelnemers en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens en dat is de grens dat seksuele handelingen en contacten tussen (jong)volwassen (vrijwillige) medewerkers en minderjarigen, die bij ons komen, absoluut ontoelaatbaar zijn! Daarom hebben wij als Protestantse Gemeente Soesterberg voor al onze (vrijwillige) medewerkers een gedragscode opgesteld. De gedragscode bestaat uit twee delen: Regels die bijdragen aan een open, transparante en veilige omgeving voor kinderen én (vrijwillige) medewerkers en de omschrijving van seksueel grensoverschrijdend gedrag die het uitgangspunt is van het tucht- en sanctiebeleid dat door de organisatie wordt gevoerd. Wanneer je als (vrijwillige) medewerker aan de slag gaat vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en volgens de gedragscode zult handelen.

De gedragsregels voor(vrijwillige) medewerkers:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de minderjarige zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de pupil te bejegenen op een wijze die de minderjarige in zijn waardigheid aantast.
3. De begeleider dringt niet verder door in het privéleven van de minderjarige dan functioneel noodzakelijk is.
4. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van de minderjarige. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen begeleider en minderjarige zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
5. De begeleider mag de minderjarige niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. De begeleider zal tijdens trainingdagen, kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met minderjarigen en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de kleedkamer of hotelkamer.
7. De begeleider heeft de plicht de minderjarige naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de minderjarige is betrokken, wordt nageleefd.
8. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.
9. De begeleider krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet in de rede zijn.
10. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door het bestuur aangewezen persoon.

Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen en sanctiebeleid.

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag verstaan wij: Enige vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd en / of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

Gedragingen die volgens de bovenstaande omschrijving vallen onder seksueel grensoverschrijdend gedrag, kunnen worden gesanctioneerd door een tuchtrechtprocedure waarin hoor en wederhoor zal plaatsvinden.

De sancties bestaan uit het voor korte of langere tijd uitsluiten van vrijwilligerswerk met minderjarigen. Ook kunnen de persoonsgegevens in een centraal register opgenomen worden.

Seksueel grensoverschrijdende gedragingen met minderjarigen waarvan het bestuur oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld.

Deze gedragscode is op 21-10-2020 vastgesteld door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Soesterberg.

Ondertekening

Datum:

Vrijwilliger

Kerkenraad Protestantse Gemeente Soesterberg

Bijlage 2: Routekaart uitvergroot

De onderstaande informatie is een uitvergroting van de routekaart van de PKN zoals die in Hst. IV – Interventie is weergegeven.

ROUTEKAART

Protestantse Kerk

Route bij meldingen

In dit schema staan negen manieren waarop meldingen bij u als plaatselijke vertrouwenspersoon terecht kunnen komen. Daaronder vindt u de acties die u moet ondernemen en daar weer onder wat SMPR daarbij voor u kan betekenen. Neem bij elke route en elke stap de tijd om te reflecteren en te overleggen.

Meldingen, klachten of signalen van seksueel misbruik kunnen op 9 manieren bij de plaatselijke vertrouwenspersoon komen: via betrokkenen (1 t/m 1d) of via anderen (2 t/m 5). Zorg voor een overzicht van hulpverlenende instanties in uw omgeving waar u zo nodig naar door kunt verwijzen (sociale kaart). Denk aan Veilig Thuis, Politie afd. zedenzaken, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, huisarts, advocaat.

Wat doet u als plaatselijke vertrouwenspersoon bij het eerste contact?

- Maak uw taakomschrijving duidelijk.
- Luister actief (erkenning geven, feiten, gevoelens, gedachten inventariseren en onderscheiden).
- Vraag naar de hulpvraag.
- Concludeer welke route aan de orde is en volg die.
- Overweeg en overleg eventueel met een collega-vertrouwenspersoon, SMPR, Veilig Thuis of de politie.

Wat biedt SMPR (www.smpr.nl)?

- Samen analyseren wat er aan de hand is
- Advies bij kiezen van de te volgen route

	1 algemeen	1 situatie a	1 situatie b
	Betrokkene benadert mij	Betrokkene weet nog niet wat zij of hij wil	Betrokkene wil zijn/haar verhaal doen
Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VP)	Actueel misbruik bij een minderjarige moet ophouden. Ik neem contact op met Veilig Thuis voor advies: 0800-2000 (gratis en 24/7 bereikbaar).	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat zij/hij nodig heeft om tot een besluit te komen. • Ik check of ik degene ben die daarin kan voorzien. • Indien nodig verwijs ik betrokkene door (sociale kaart). • Zodra betrokkene haar/zijn vraag helder heeft, ga ik de route verder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik check of betrokkene behoefte heeft aan vervolgspraken met mij. • Ik check of betrokkene pastoraat wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door. • Ik check of betrokkene professionele hulp wil ontvangen. Zo ja, ik verwijs door (sociale kaart).
Ondersteuning SMPR	Adviseert en begeleidt bij gebruik van het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties'. Het protocol bevat de route voor de kerkenraad. (Zie voor het protocol www.protestantsekerk.nl/veiligegemeente > meer weten?)	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. • Hulp bij het vinden van goede verwijsadressen. • Advies bij het nemen van vervolgstappen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het verhaal kan aanleiding zijn voor vervolgstappen. Wil betrokkene dit niet, dan kunt u in een situatie komen waarin u mogelijk uw zwijgplicht moet doorbreken. • Advies bij de weging al dan niet doorbreken van uw zwijgplicht.
VP	Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.		

	1 situatie c	1 situatie d	2
	Betrokkene wil een melding doen	Betrokkene wil een klacht indienen	Iemand benadert mij met een signaal/verhaal
Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VP)	<ul style="list-style-type: none"> Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid de zaak bij Justitie neer te leggen en bied daarin eventueel ondersteuning. Ik wijs betrokkene op SMPR en ondersteun eventueel betrokkene daarnaartoe. Ik wijs betrokkene op de verantwoordelijkheid van de kerkenraad en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik wijs betrokkene op de mogelijkheid van Justitie. Ik wijs betrokkene op het bestaan van het college voor het opzicht en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. Ik wijs betrokkene op het bestaan van SMPR en ondersteun eventueel op de weg daarnaartoe. 	<ul style="list-style-type: none"> Ik weeg het signaal/verhaal. Ik check wat iemand wil bereiken door dit bij mij neer te leggen. Indien vervolgstappen nodig lijken te zijn overleg ik met signaleerder en SMPR over die stappen.
Ondersteuning SMPR	<p>Achtergrondinformatie: een melding bij de politie betekent de politie op de hoogte stellen. Een aangifte is een verzoek om strafvervolgning. Bij melding aan de kerkenraad over een kerkelijke functionaris dient deze het protocol (zie 1 algemeen) te volgen. De klachtenregelingen vindt u in de kerkorde, ordinantie 10, art. 6-12.</p>	<p>Het college voor het opzicht is bedoeld voor situaties waar een kerkelijke functionaris bij betrokken is. Een klacht over een vrijwilliger behandelt de kerkenraad zelf na advies van het college voor het opzicht, zie ordinantie 10, art. 7 lid 1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Advies bij het wegen van het signaal/verhaal. Advies bij twijfel over de te nemen vervolgstappen. Informatie over het nemen van vervolgstappen.
VP	<p>Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.</p>		

	3	4	5
	Iemand benadert mij met signalen die niet onder de definitie van seksueel misbruik vallen	Ik vang zelf signalen op	Een dader van seksueel misbruik benadert mij
Wat doe ik als vertrouwenspersoon (VP)	<ul style="list-style-type: none"> • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik breng de signalen die ik opmerk in kaart. • Ik weeg het signaal. • Ik kijk waar iemand het beste (professioneel) geholpen kan worden. • Ik benoem (eventueel) bij betrokkene wat ik zie en hoor en stel verduidelijkingsvragen. • Ik gebruik mijn sociale kaart. • Ik denk ook aan pastoraat en een mogelijk sociaal netwerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ik vraag betrokkene wat hij/zij van mij verwacht. • Ik maak mijn verantwoordelijkheden duidelijk. • Ik kijk welke vervolgstappen nodig zijn.
Ondersteuning SMPR	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	<ul style="list-style-type: none"> • Advies bij het wegen van het signaal en het al dan niet zelf bespreekbaar maken hiervan. • Hulp bij het vinden van een goed verwijsadres. 	Advies bij het zetten van vervolgstappen.
VP	Ik blijf regelmatig vragen naar het welzijn van betrokkene. Ik evalueer na verloop van tijd of betrokkene zich geholpen voelt en of zij/hij nog meer nodig heeft.		

Begripsbepaling

SMPR: meldpunt bij seksueel misbruik in kerkelijke relaties, www.smpr.nl

Melding: kerkenraad op de hoogte stellen van een gebeurtenis met eventueel opvolging.

Klacht: stappen richting officiële instanties om de gebeurtenis ter beoordeling aan te kaarten.

Signaal: een gebeurtenis die gesignaleerd wordt en kan duiden op een situatie die aandacht verdient.

Let op: je kunt in een situatie terecht komen waarin conflicterende belangen spelen en je niet weet wat te doen, je zwijgplicht doorbreken of juist niet. Maak een afweging aan de hand van hoofdstuk 8 uit het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met seksueel misbruik'. (Zie voor het protocol www.protestantsekerk.nl/veiligegemeente > meer weten?)

Bijlage 3: Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties.

Het protocol zoals genoemd in "IV. Interventie" is als losse bijlage toegevoegd aan dit beleidsdocument en is als papieren versie en digitaal beschikbaar.

Bijlage 4: Overzicht gerelateerde documenten en websites

Om het beleid op de juiste wijze uit te voeren zijn diverse documenten beschikbaar. Veelal zijn deze documenten beschikbaar gesteld door de PKN. Ook is veel (extra) informatie terug te vinden op de websites van de PKN en van de SMPR.

De onderstaande aan het beleid gerelateerde documenten zijn zowel digitaal als ook op papier beschikbaar bij de scribe van de kerkenraad. Email: info@pknsoesterberg.nl.

- PG Soesterberg – Beleid Veilige Gemeente
- PKN Routekaart
- PKN - Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met -seksueel- misbruik in pastorale en gezagsrelaties
- PKN - Folderhandreikingbenadeelden
- PKN - folderklachtenbehandeling
- PKN - Beroepscode en gedragsregels predikanten en kerkelijk werkers
- PKN - Nota protocollen daderbeleid 20141
- PKN - Het ambt na een tuchtmaatregel 20111

Overzicht gerelateerde websites:

- www.pknsoesterberg.nl
- www.protestantsekerk.nl/thema/veilige-gemeente/
- www.smpr.nl
- www.nov.nl